עין משפם

נר מצוה

עד א מיי' פ"ז מהלכות יו"ט הלכה יט סמג

לאויו עה טוש"ע א"ח סי

צֹם גד המיי פ״י מהלכות אבל הל' ז טוש"ע י"ד סימן שלט סעיף ג [וטוש"ע א"ח סי

תקמח סעי׳ ח]: ב ו ז מיי׳ שם ופ״ז

שלט סעיף ג: בא ח מיי׳ פ״ז מהלכות

מהלכות ביאת מקדש הלכה

המחדש הלכה ד ה: המתקדש הכנה די ה. פג י כ מיי׳ פ״ו מהלי אבל הלי יג טוש״ע

י"ד סימן של סעיף ג: פר ל מיי׳ שם טוש"ע י"ד

פותן שפט סעיף א: סימן שפט סעיף א: בה מ מיי שם טוש"ע

סימן שפט סעיף א: בו ס מיי׳ פ״ז מהלכות

מ"ח סי׳ מקלב סעיף א:

רבינו חננאל

דבני מערבא מימנו אנגדא

דצורבא מרבנז. ולא מימנו

אשמותיה, אלא מכסין אותו. מאי שמתא. רב

אמר שם מיתה. כלומר

מיתה בה. ושמואל אמר שם תהא, כלומר שם

תיתי. כדכתיב ובאה אל

היתי, כוכתיב ובאו אל בית הגנב וגו'. אמר אבוה דשמואל ומהניא

כי טחיה בתנורא, כלומר

. אינה יוצאה משם לעולם.

ופליגא דריש לקיש דאמר,

כשם שנכנסת ברמ״ח

איברים כדכתיב והיית

חרם, חרם בגימטריא

רמ״ח הוי, כך יוצאה ברמ״ח איברים שנאמר ברוגז רחם תזכור. רחם

בגימטריא רמ״ח הוי. אמר

בגימטריא דמי חוזוי. אמו רב יוסף שדי שמתא אגנובתא דכלבתא, והיא

דידה עבדה. ההוא כלבא

דהוה אכיל מסאני דרבנן

. ולא הוו ידעי, שמתא מאן

. דעבד הא מילתא. איתליה

. ההוא צורבא מרבנן כו׳. והאידנא נמי מאן דבעי הכי כרב יוסף רשאי.

מאי שיפורא. אמר רבא

שנפרעין ממנו. מאי תברי, תברי בתי. תניא אמר

רבן שמעון בן גמליאל

עיניהם בו, או מיתה או

עוני. ירושלמי ר' יהושע

בן לוי זמין ליה לחד בר נש ג' זימני ולא

אשגח ביה. אמר אילולי

ומא הוינא מחרים ליה,

שעל כ״ד דברים מנדין, על כבוד הרב, וזה אחד מהן, שנא׳ וכל אשר

. לא יבא לשלשת הימים, ים בא כשלשות הימים, וכתיב ביה יבדל מקהל הגולה. אמר ר' יצחק אית

יו"ט הלכה כ טוש"ע

וו בי נויי שם טום י"ד סיי של סעיי ג: בו ג מייי שם טוש"ע י

מהלכות יו"ט הלכה יח טוש"ע א״ח סימן תקלא סעיף ז וטוש"ע י״ד סימן

מהן פני טוש ע ט כ מקלא סעי' ד: עד ב מיי' שם:

סוטה מו:, ב) לקמן יט:,

ג) ולעיל טו: פסחים ד.

ו) תענית יג., ו) לעיל טו.,

ט) [שייך לע"ח], י) רש"ח, ט) [שייך לע"ח], י) רש"ח, כ) [טיר מו.], ל) גי' רש"ח

ותוספתה

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן

שלא ישהו קרבנותיהן. אע"ג דתגלחת דנזיר לא מעכבא ^ס מכל מקום רגיל הוא לגלח דמלוה הוא לגלח ולשלוח שערו מחת הדוד: בשחל שמיני בשבת. כגון שמע שמועה בשבת דקבורתו לא היה בשבת ובירושלמי מוקי לה כשגררתו חיה ונתייאשו

לבקש דמונין לו משעה שנתייאשו: ותנא דידן סבר לה כרבנן. ואין להקשות מ"מ יגלח ע"ש כמו חל שבעה שלו בערב שבת ערב הרגל דשרו רבנן לגלח ואע"ג דלית להו מקלת היום ככולו באבילות דהתם נשלם האבילות הודם יו"ט אע"ג דמגלח קודם שנשלם דהא לית להו מקלת היום ככולו באבילות והכא מיהא אית להו משום כבוד יו"ט דאשכחן (יומא דף ו:) בזב וזבה דהויא מקלת היום ככולו אבל כשיש עדיין ימי אבילות לא אבל תימה (כ) דהיכי אסרינן מהאי דלא תני מתניתיו האבל והכהן מותרים לגלח משום דלית ליה פנאי והא מיבעיא לעיל (דף יד.) באבדה לו אבידה ולא פשיט מדלא תני לה ° דאיכא למימר תנא ושייר כמו כן הני תני ושייר ויש לומר כיון דחשכתנה פלוגתה דחבה שחול ורבנן באבל אית לן למימר דתנא דמתני' וברייתא בהכי פליגי וכיון דבאבל פליגי בכהן נמי פליגי: ואת אומרת אכל אסור בתכבוסת. וא"ת פשיטא דהא אפי׳ שאר מלאכות אסור וי"ל משום דקתני

לקמן (דף כא.) אלו דברים שאבל אסור בהן ולא קתני תכבוסת אי נמי תכבוסת ⁶ (חייב) קאמר: ה"ג **ושכוואל א**מר הצכה כר' יוםי בזו ובזו דאמר שמואל הלכה כדברי המיקל באבל. וא"ת בעירובין (דף מו. ושם) דאמר ^{מ)} שמואל הלכה כדברי המיקל

בעירוב ואמר נמי הלכה כרבי יוחנן בן נורי ומקשה החם תרתי למה לי (2) כו' וי"ל אינטריך הכא לאפוקי מדעולא וא"ח וכיון דאים ליה לשמואל רבי יהודה ור' יוסי הלכה כרבי יוסי כדאמריגן פרק מי שהוליאוהו (שם:) למה ליה למימר הכא הלכה כרבי יוסי וי"ל לאפוקי מדעולא ואעולא לא קשיא מידי מהתם דהיכא דאתמר

אתמר כדאמר התם:

ואיסתייעא

הלכה פרקים. בשלשה רגלים כל המשמרות שוים אכתי כמאן דלא שלים משמרתו דמי ועדיין יש לו חלק באימורי רגלים ולא שלים משמרתו בכל הרגל להכי אינו מגלח ברגל כדתנן אנשי משמר אסורין לגלח: ו**חנא ברא.** דאמר מותרין לגלח: **אע"ג דשייך בהנך משמרות.** ?[שלים] עיקר משמרתו דידיה להכי מותר בגילוח: הא אסמר עלה. הא דתני תכפוהו אבליו מיקל בתער ולא במספרים וקאתי ברייתא דכל הני שמותרין לגלח במועד מוחרין לגלח בימי אבלו כשתכפוהו אבליו ומגלח במספרים: ז**את אומרת.** מדתני תכפוהו אבליו מכבס כסותו מכלל דשאר אבל אסור בתכבוסת:

בן שטח צריך אתה נידוי, שאילו יו לא גנודה גודה בשני אליהו כו׳. בראש השנה שלח לו רבן גמליאל כל המעבר את הרבים משנות מצוה ל) צריך נידוי. בפסחים אילמלי תודוס אתה גזונן עליך נידוי. תגן את מי נידו את אלעזר בן הנד שפיקפק בטהרת ידים. הדא אמרה המפקפק אפי׳ בדבר מזברי סופרים צריך נידוי. בעריות דכמה השקוה. מהו דכמה, דכוותה. פי׳ גרים שכמותה השקוה. כלומר גינה שמעיה ואבטליון ונידוהו ומת בנדויו וסקלו [בית דין] את ארונו. הדא אמרה המבזה זקן אפילו לאחר מיתה צריך נידוי אמר ר׳ יוסי נמנו וגמרו לכשיחזור מקרבין אותו. אמתא חזת לחד ספר מחי ינוקא יותר מן צרכיה, אמרה יהא ההוא גברא מוחרם. שאלו לר׳ אחא ואמר צריך למיחש על גרמיה, הדא אמרה העושה דבר שלא כשורה צריך נידוי. ר׳ יעקב בר אביי בשם רב ששת, נמנו באושא שלא לנדות זקן, כר׳ אבהו דאמר זקן שאירע בו דבר אין מורידין אותו מגדולתו, אלא אומרים לו הכבד ושב בביתך. וזקן ששכח תלמודו מחמת אונסו, נוהגין בו [כןקדושת הארון. ששימש

ש ואחתיה בכדא. תקע בתוך הכד ולא ישמעו: בי קברי. דלא שכיחי תמן אינשי: וקרי ביה. כלומר תקע ביה אלפין שיפורי: מאי תברי. למה תוקעין תקיעה ושברים: סברי בחי כלומר שמתח משבר בתים גבוהים: בשלא היה להן פנאי. דדוקא נקט שעלו מטומאתם ברגל לפיכך מגלחין שלא היה להן פנאי לגלח דעדיין לא עלו מטומאמן:

מים, מ) וע"ש דאי׳ ריב"לן, ולא גילחו קודם המועד מותרים לגלח במועד: שלא ישהו קרבנותיהן. בתגלחתן עד לאחר הרגל דנזיר הנהות הב"ח ומלורע אין מביאין קרבנותיהן עד (h) רש"י ד"ה שלא ישהו לאחר גילוח כדכתיב בהו קראי הלכך כו׳ דלח עביד קמי רגל ואי אסרינן להו במועד: (ב) תום' ד"ה ותנא כו' אבל תימה דהיכי פשיטא ליה המאי דלה לא שרינן ממאי דלה תני כמתני' כו' בחבוא זכון לוי הכותוני כו בחבדה לו חבדה ולח פשיטא ליה דאינו כמכלה כל מכלה וכמ פשיטא ליה דאינו מגלח מדלח תני לה: בגלוו מוננו מני ים: (ג) ד"ה ושמואל כוי ומקש התם תרתי למה לי ה" קשיא תרתי למה לי וי"ל :דאיצטריך הכח

גליון הש"ם תום' ד"ה ותנא דידו וכו' ראיכא למימר תנא ושייר. עיין שנת דף עה ע"ב תוספות ד"ה חסר אחת ובכתובות רפ"ג תוספות ד"ה ועל הכותית:

מוסף רש"י כל מקום שנתנו חכמים עיניהם. לאדס שנידו, או מת או נופל בעניות ונדרים נה:). באימורי (סוכה הרגלים בעורות עולות ובחזה ושוק של שלמי חגיגה הבאות מחמת הרגל ברגל שבשבת מסלקין אותו ומסדרין לחם אחר כדכתיב (ויקרא כד) ביום שינוי (חנוויח יג.). **בנתר**. קרקע הוא או אבן שקורין , קרי"א בלע"ז (שם).

רבינו חננאל (המשך) הלוחות. ר' חייא בשם ר' יוחנן זקן שנידה לעצמו אפילו כהלכה אין נידויו מכיזו כווזכון אין נידויו נידוי. בימי ר' ירמיה אתת עקא על טבראי, שלח בעי מנרתא דכספא גבי ר׳ יעקב בר' אבון, שלח ליה עדיין לא (שלח) [שב] ר' ירמיה מרעתו, ובקש לנדותו. ואמר ליה ר׳ חייא בר יצחק עטושיא שמעתי שאיז מנדיז זהו אלא אם וחביריו, שהעמידו עגלים. אמר ליה מי שאמר דכמה השקוה ונידוהו, כירבעם בן נבט עשה. ונדון אילין בן בבם כבוו החקרה אילין לאילין, וחששו אילין לאילין, וצרכין למשתריא אילין מן אילין. פיסקא דנזיר ווזהמצורע מטמאתו

כל אלו שאמרו מותרים לגלח במועד בשלא היה להן פנאי, אבל היה להן פנאי לגלח ולא גילחו, אסורין. והנזיר והמצורע אע"פ שהיה להן פנאי לגלח ולא גילחו מותרין, שלא ישהו קרבנותיהם. תנא האבל והכהן מותרין לגלח תהבבור עם כב שחוד זהן בעמי אלה דו אלה מהות אלה המה את הבבורהם. המא החבר והכהן שהות ה במועד, אוקימנא, באבל שחל שביעי שלו להיות בשבת ערב הרגל. תנא ברא סבר לה כאבא שאול דאמר מקצת היום ככולו, ויום שביעי עולה לו לכאן ולכאן. וכיון דשבת הואי אנוס הוא לפיכך מגלת במועד. ותנא דידן סבר לה כרבנן כר. כהן נמי, כגון דשלים ליה משמרות ברגל כר. ופשוטה היא. ת"ר תכפוהו אבליו זה אחר זה, פי קודם שישלים ימי אבל זה מת לו מת אחר וכן עוד בתוך ימי אבל זה מת לו מת אחר, הכביד שערו, מיקל בתער, ומכבס כסותו במים. ואמר רב חסדא, נוטל שערו בתער, ולא במספריים. מכבס במים לבדם, ולא בנתר ולא בחול. זאת אומרת אבל אסור בתכבוסת. ת"ר כשם שאסור לגלח במועד, כך אסור ליטול צפרנים, ור׳ יוסי מתיר ליטול צפרנים במועד ובאבל. ואסיקנא כשמואל דאמר הלכתא כדברי המיקל באבל. דאמר שמואל

ואחתיה בי קברי וקרי ביה אלפא שפורי בארבעין יומין אזיל עביד הכי פקע כדא ומית אלמא מאי שפורי שנפרעין ממנו מאי תברא אמר רב יצחק בריה דרב יהודה תברי בתי רמי דתניא 6 אמר רבן שמעון בן גמליאל כל מקום שנתנו חכמים עיניהם או מיתה או עוני: והנזיר והמצורע מטומאתו למהרתו: בעא מיניה רבי ירמיה מרבי זירא בשלא היה להם פנאי או דלמא אף בשהיה להם פנאי אמר ליה תנינא א כל אלו שאמרו מותרין לגלח במועד בשלא היה להם פנאי אבל היה להם פנאי אסורים - נזיר ומצורע אע"פ שהיה להם פנאי מותרים שלא ישהו קרבנותיהן תנא הכהן והאבל מותרין בגילוח האי אבל היכי דמי אילימא שחל שמיני שלו בערב הרגל י איבעי ליה לגלוחי בערב הרגל אלא שחל שמיני שלו להיות בשבת ערב הרגל דאיבעי ליה לגלוחי ערב שבת דאמר רב חסדא אמר רבינא בר שילא ס ה הלכה כאבא שאול ומודים חכמים לאבא שאול בשחל שמיני שלו להיות בשבת ערב הרגל שמותר לגלח בערב שבת לא צריכא י שחל שביעי שלו להיות בשבת ערב הרגל תנא ברא סבר לה כאבא שאול דאמר י מקצת היום ככולו ויום שביעי עולה לו לכאן ולכאן וכיון דשבת הוי אנום הוא תנא דידון סבר לה כרבנן דאמרי לא אמרינן מקצת היום ככולו ואכתי לא שלים אבילות דשבעה האי כהן היכי דמי אילימא דשלים משמרתו ערב הרגל איבעי ליה לגלוחי ערב הרגל לא צריכא דשלים משמרתו ברגל תנא דידן סבר כיון י דתנן בשלשה פרקים בשנה היו כל המשמרות שוות באימורי הרגלים ובחילוק לחם הפנים כמאן דלא

שלים משמרתו ברגל דמי ותנא ברא סבר

אע"ג דשייך בהגך משמרות משמרתיה מיהא שלימא ליה תנו רבנן ° כל אלו שאמרו מותרין לגלח במועד מותרין לגלח בימי אבלן והתניא אסורים אמר רב חסדא אמר רב שילא 'כי תניא הכא מותרין בשתכפוהו אבליו אי בשתכפוהו אבליו מאי איריא כל אלו שאמרו אפי׳ כולי עלמא נמי דתניא י כתכפוהו אבליו זה אחר זה הכביד שערו מיקל בתער ל ומכבם כסותו במים הא אתמר עלה אמר רב חסדא מ בתער ולא במספרים י במים ולא בנתר ולא באהל אמר רב חסדא זאת אומרת " אבל אסור בתכבוסת ת"ר 🗈 כשם שאמרו אסור לגלח במועד כך אסור לימול צפורנים במועד דברי ר' יהודה 🏻 ורבי יוםי מתיר וכשם שאמרו אבל אסור לגלח בימי אבלו כך אסור ליטול צפורנים בימי אבלו דברי רבי יהודה ורבי יוסי מתיר אמר עולא הלכה כרבי יהודה באבל והלכה כרבי יוסי במועד שמואל אמר

> . סגי מינהוז מבדרז במתני׳. בתעניות שלח לו שמעון בן שטח צריך אתה נידוי, שאילו ⁶⁾לא נגזרה גזרה בשני אליהו כו׳. **בראש השנה** שלח לו רבן גמליאל כל

לא קנסינן להו בדלא עבדי מקמי רגל דזימנין דלא עביד קמי רגל (ה) ומיאסרי להו במועד נמלא שמשהין הקרבנות ואינן קריבין ביום השמיני בזמנן לפיכך אמרו מגלח במועד דמוטב לקרב זמן הקרבה ולא לאחר: איבעי ליה לגלוחי ערב הרגל. דתנן מתניתין (לקמן דף יט.) הקובר מתו שמונה ימים חודם הרגל בטלו ממנו גזרת ל' יום ומותר בגילוח הואיל וכבר התחיל יום אחד מן השלשים וזה הואיל ולא גילח ערב הרגל לא יגלח ברגל: בשבת ערב הרגל. והוי אנוס דלא מצי לגלח בשמיני ערב הרגל להכי מגלח ברגל: איבעי ליה לגלוחי ערב שבת. שהוא שביעי: הלכה כחבח שחול. דחפילו לח קבר אלא שבעה ימים קודם הרגל בטלה ממנו גזרת שלשים: ומודים הכמים לאבא שאול. אע"ג דבעו שמונה: בשחל שמיני להיות בשבת ערב

הרגל. דהוי אנוס: שמוחר לגלח

בערב שבת. שהוח שביעי: החי

חנה דברייחה. דתני אבל מגלח במועד: **סבר כאבה שאול**. דיום

שביעי עולה לכאן ולכאן לשבעה

ולשלשים וכיון דכבר התחילו שלשים

איבעי ליה לגלוחי קודם הרגל אלא

דשבת הוי ואנוס הוא להכי מגלח במועד: וחנא דידן. דחני אלו מגלחין ברגל ולא אבל: סבר כרבנן

דאמרי לא אמרינן מקלת היום ככולו.

אלא שבעה שלימין בעינן ואכתי לא

שלים אבילות דשבעה קודם הרגל

ולא הוי אנוס דאפי׳ לא הוי שבת

לא מצי לגלח להכי אינו מגלח במועד:

דשלים משמרתו ערב הרגל. בשבת

דלעולם לא שלמה משמרה אלא

בשבת: איבעי ליה לגלוחי ערב הרגל.

כלומר בערב שבת שהוא ערב הרגל להא אמרינן (לעיל דף יד.) אנשי

משמר אסורין בגילוח ובחמישי מותרין

מפני כבוד השבת: דשלים משמרה

ברגל. כגון דהוי יום חמישי יום

ראשון של רגל דלא מצי לגלח דהוי

ייט ושלים משמרתו בשבת שהוא יום

שלישי לרגל: מנא דידן. דאמר אינו

מגלח במועד: סבר כיון דמנן בשלשה

הלכה

או דלמא אע"פ שהיה להם פנאי.

המינה מו מפני בעניות הו). בשלשה פ בשנה. נקלקה (שם). ובחילוק לחם הפנים. אם אירעה שנת השבת יערכנו (סוכה שם). מיקל בתער. דשקיל פורתא מנייהו, ובתער, דרך

א) בירושלמי איתא שאילו נגזרה גורה כשם שנגזרה בימי אליהו וכו'. ב) במשנה שלפנינו ליתא זה אכן בירושלמי משמע דגרים כן.